

پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر براساس نشخوار خشم و ابرازگری هیجان

مصطفی ملکی^۱، حسین محقق^۲

و صفدر نبی‌زاده^۳

رفتارهای پرخطر طیفی از رفتارها را در برمی‌گیرد که نه تنها برای فرد درگیر در این رفتار و افراد مهم زندگی وی زیان‌های جدی به بار می‌آورد، بلکه منجر به آسیب‌های قابل توجه به افراد دیگر نیز می‌شود. نقش تنظیم هیجان، عاطفه منفی، هیجان‌خواهی، نحوه ابراز هیجان و سبک‌های ناکارآمد ابرازگری هیجان و احساسات در رفتارهای پرخطر را علاقه‌ی زیادی را برانگیخته است. هدف این پژوهش، پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان براساس ابرازگری هیجان و نشخوار خشم بود. برای این منظور، طی یک پژوهش توصیفی ۲۸۲ نفر (۲۰۲ پسر و ۸۰ دختر) دانش‌آموز دوره‌ی دوم متوسطه شهر همدان به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و از نظر ابرازگری هیجان، نشخوار خشم و خطرپذیری مورد آزمون قرار گرفتند. نتایج ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه نشان داد که بین ابرازگری هیجان باگرایش به رفتارهای پرخطر رابطه منفی و معناداری و بین نشخوار خشم و گرایش به رفتارهای پرخطر رابطه مثبت و معنی‌دار وجود دارد. نتایج رگرسیون چندگانه نیز نشان داد ابرازگری هیجان و نشخوار خشم ۲۱ درصد از واریانس گرایش به رفتارهای پرخطر را تبیین می‌کند. بنابراین با توجه به یافته‌ها می‌توان گفت ابرازگری هیجان و نشخوار خشم پیش‌بینی‌کننده گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان هستند.

واژگان کلیدی: ابرازگری هیجان، نشخوارخشم، گرایش به رفتارهای پرخطر

مقدمه

نوجوانی یک دوره بحرانی از زندگی است که بیشترین ناسازگاری‌های رفتاری در این دوره نمایان می‌شود (اسکلنت، ۲۰۱۱). الگوهای رفتاری در این دوره می‌توانند تاثیر مهمی بر سراسر زندگی فرد در مراحل بعدی رشد بگذارد (هریس، مالان و بیزجولی، ۲۰۰۲). این دوره که با تغییرات جسمانی،

۱. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

۲. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران (نویسنده مسوول). hm293na@gmail.com

۳. دپارتمان روان‌شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران.

روان‌شناختی و اجتماعی گسترده همراه است، مرحله‌ی مهمی برای شروع رفتارهای پرخطر محسوب می‌شود (دیل و یککیو و اولری، ۲۰۰۴) و در طی آن، احتمال وقوع پیامدهای منفی، ناخوشایند و آسیب‌زای جسمانی، روانی و اجتماعی زیاد است (دوران، لاکزاک، بکمن، کوتسینوک و براون، ۲۰۱۲). طبق مرکز مهار و پیشگیری رفتارهای پرخطر در ایالات متحده امریکا (۲۰۱۱) میزان مصرف الکل ۳۲/۸٪، مصرف ماری‌جوانا ۲۳/۱٪، میزان نزاع ۳۲/۸٪، اقدام به خودکشی ۷/۸٪، قلدردی ۲۰/۱٪ و رابطه جنسی ۴۷/۴٪ شیوع رفتارهای مخاطره آمیز در دانش آموزان متوسطه را تشکیل می‌دهد. اگر چه در خصوص شیوع رفتارهای پرخطر در میان نوجوانان ایرانی مطالعات چشم‌گیری صورت نگرفته اما نتایج مطالعات اخیر حاکی از افزایش گرایش افراد به مصرف الکل، سیگار، و سایر رفتارهای مخاطره آمیز در کشور ما بوده است (احمدی و حسنی، ۲۰۰۱؛ محمدپور اصل و همکاران، ۲۰۰۷).

رایج‌ترین رفتارهای پرخطر شامل خشونت، سیگار کشیدن، مصرف مواد مخدر، مصرف الکل، رفتار جنسی، بی بند و باری، قمار بازی، پرخاشگری و گریز از مدرسه می‌باشد (بویر، ۲۰۰۶)، که نوجوانان را مستعد اختلالات روانی می‌کند (بواسکی، ۲۰۰۷). در این میان نقش متغیرهای شناختی و هیجانی در سوق دادن نوجوانان به این گونه رفتارها کاملاً مشهود است. پژوهش‌های صورت گرفته در این حوزه اهمیت ابرازگری هیجان را به عنوان یک سازه روان‌شناختی برای پیشگیری از رفتارهای پرخطر و آسیب‌های روان‌شناختی مانند مشکلات در تنظیم، مدیریت و ابراز هیجان نشان داده‌اند (ترگلو، ملچیور و مدرانو، ۲۰۱۴؛ لوکنکو و همکاران، ۲۰۰۳؛ مارتینز و همکاران، ۲۰۰۸؛ جونز و لجز، ۲۰۰۵؛ هسلر و فاینسلیبر کاتز، ۲۰۱۰؛ کوپر، وود، اورکات و آلبینو، ۲۰۰۳). مارینی و همکاران (۲۰۱۷) نیز نشان داده است که افراد فاقد مهارت‌های ابرازگری هیجان در هنگام ابراز هیجانات خود درگیر رفتارهای پرخطر می‌شوند.

ابرازگری هیجان به عنوان یکی از مولفه‌های اصلی هیجان، به نمایش بیرونی هیجان‌ها بدون توجه به ارزش (مثبت یا منفی) یا روش‌های بروز آن (چهره‌های کلامی و حالت‌های بدنی) اطلاق می‌شود (کرینگ، سیمف و نیال، ۱۹۹۴). پژوهش‌های صورت گرفته در این حیطه بر اهمیت نقش ابرازگری هیجان بر سلامت و بیماری افراد تاکید دارند و سه مولفه آن را که شامل ابراز هیجان‌های مثبت، ابراز صمیمیت و هیجان‌های منفی می‌باشد را متمایز می‌کنند (کینگ و ایمونز، ۱۹۹۰). برخی از افراد هیجان‌هایشان را آزادانه و بدون نگرانی از پیامدهای آن ابراز می‌کنند، این افراد دارای مولفه ابرازگری هیجان هستند. برخی دیگر گرایش به بازداری عواطف از نوع بازداری هیجانی هستند و در نهایت افرادی که در ابراز هیجان‌های خود نوعی دوسوگرایی نشان می‌دهند به این معنا که این افراد ممکن است ابرازگر

یا غیر ابرازگر باشند ولی در مورد شیوه‌های ابراز هیجان خود متعارض هستند. بروز هرگونه نقص یا آسیب در ابرازگری برای سلامت روان فرد مضر است، زیرا به نظر می‌رسد که جلوگیری از آن منجر می‌شود هیجان‌ها سرکوب شده و به صورت متفاوتی رمزگردانی شود و به شکل ادراک‌های حسی، نشخوارها یا نمایش‌های مکرر رفتاری ذخیره شوند، که این امر منجر به مقاومتی ناهشیار که نشانه‌های پریشان‌کننده روان‌شناختی را به دنبال خواهد داشت، منجر شود (اسمیت، ۱۹۹۸). شواهد زیادی نشان داده‌اند که سرکوب و عدم ابرازگری با بسیاری از مشکلات مرتبط است، به گونه‌ای که ریدل (۲۰۱۳) در مطالعات خود نشان داد که جلوگیری از ابراز هیجان‌ها منجر به نشخوارگری ذهنی می‌شود. کینگ و همکاران (۱۹۹۲) نیز در پژوهش‌های خود نشان دادند که بازداری در این امر با نشخوارهای فکری و افکار وسواسی مرتبط است. لیورانت، کامهولز، سلوآن و پروان (۲۰۱۱) نیز در بررسی‌های خود بیان کردند که افرادی که در ابراز هیجان‌ها مشکل دارند سعی در فرونشانی افکار و عواطف منفی و ناخواسته خود از جمله خشم را دارند که این امر منجر به اشتغال ذهنی بیشتر به آن افکار می‌شود و این فرآیند منجر به نشخوار خشم بیشتری آن‌ها می‌شود.

نشخوار یک فرآیند شناختی غیر قابل اجتناب و منفعلانه است که در طول زمان تجربه خشم و حتی در نبود محرک‌های پدید آورنده‌ی نمایان می‌شود، و پس از آن ادامه خواهد یافت و مسوول افزایش و ادامه خشم می‌باشد، به گونه‌ای که یافته‌های پژوهشی نشان داده است که نشخوارگری باعث افزایش شدت و مدت خشم می‌شود (روستینگر و نولن-هوکسما، ۱۹۹۸)، که شامل فرآیند تکرار شونده و اجتناب ناپذیر افکار در مورد تجربیات خشم انگیز گذشته است (واتکینز، ۲۰۰۴). بنابراین نشخوار خشم یک راهبرد تنظیم هیجان برای نوع خاصی از نشخوارگری است که به عنوان تمایل برای به کارگیری افکار تکراری غیر عمدی برای حوادث ضمنی تعریف می‌شود. به طور کلی، اگر خشم را به عنوان یک احساس یا هیجان در نظر بگیریم، نشخوار خشم می‌تواند به عنوان تفکر در مورد این احساس‌ها شناخته شود (سوخودلسکی، گلوب و کرمول، ۲۰۰۱). افرادی که از مکانیزم نشخوار خشم استفاده می‌کنند، آن را به عنوان راهی برای تنظیم و مدیریت خشم و هیجان‌های منفی استفاده می‌کنند (پترز، گایگر، اسمارت و بایر، ۲۰۱۴). از آنجا که نشخوارگری شامل تلقی فاجعه‌آمیز رویدادهای استرس‌زا، و سرزنش کردن خود و دیگران می‌باشد به شدت منجر به افزایش مشکلات هیجانی و ارتباطی می‌شود (سامانی، سهرابی، شگفتی و منصور، ۲۰۱۱). در همین راستا پژوهش‌های مختلفی صورت گرفته است؛ که نشخوارگری را با عاطفه منفی، خلق افسرده و حالت‌های اضطرابی (رابرتس، گیلوا و گاتلیب، ۱۹۹۸)، سرکوب و ابرازگری هیجان (پیکاردی، تونی و کاروپو، ۲۰۰۹)، خشونت و

پرخاشگری (دیفن بچر و همکاران، ۲۰۰۳)، مصرف الکل (بوردرز، ۲۰۰۷)، مشکلات جنسی و مصرف الکل (نولن هوکسما و هاررل، ۲۰۰۲) مرتبط دانسته‌اند. با توجه به آنچه گفته شد هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان براساس ابرازگری هیجان و نشخوارخشم بود.

روش

این تحقیق، یک تحقیق توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان متوسطه دوم شهر همدان بود. از این جامعه، ۲۸۲ نفر دانش‌آموز، به شیوه‌ی نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و پس از توجیه پژوهش و اخذ رضایت آنها با مقیاس ابرازگری هیجان^۱، مقیاس نشخوار خشم^۲ و پرسشنامه‌ی رفتارهای پرخطر مورد آزمون قرار گرفتند.

پرسشنامه‌ی ابراز هیجان (EEQ) توسط کینگ و امونز (۱۹۹۰) ساخته شده است و دارای ۱۶ ماده است که در سه زیر مقیاس ابراز هیجان‌های مثبت (شامل ۷ ماده)، ابراز صمیمیت (شامل ۵ ماده) و ابراز هیجان منفی (شامل ۴ ماده) است که دامنه آن از ((کاملاً موافق)) تا ((کاملاً مخالف)) متغیر است و هرچه نمره فرد در این مقیاس بالاتر باشد نشان دهنده ابرازگری هیجانی بالاتر می‌باشد. ریفیعی نیا (۲۰۰۶) پایایی کل پرسشنامه با استفاده از روش همسانی درونی و محاسبه آلفای کرونباخ ۰/۶۸ و پایایی مقیاس‌های ابراز هیجان‌های مثبت، ابراز صمیمیت و ابراز هیجان منفی آلفای کرونباخ را به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۵۹ و ۰/۶۸ گزارش نموده است. کینگ و امونز (۱۹۹۰) نیز ضریب آلفای کرونباخ را برای این پرسشنامه ۰/۷۰ بدست آوردند و اعتبار همزمان معناداری میان پرسشنامه‌های ابرازگری هیجان، شخصیت چند بعدی و مقیاس عاطفه مثبت دست یافتند.

پرسشنامه نشخوار خشم توسط سوخودلسکی، گلوب و کرمول (۲۰۰۱) ساخته شده و ۱۹ سوال دارد که تمایل به تفکر در مورد موقعیت‌های خشم‌انگیز و یادآوری تجربه‌های خشم‌انگیز گذشته را می‌سنجد. سوالات این آزمون چهار زیر مقیاس نشخوار خشم شامل پس فکرها، افکار تلافی جویانه، خاطره‌های خشم و شناختن علت‌ها را در یک لیکرت چهار درجه‌ای از نمره یک (خیلی کم) تا نمره چهار (خیلی زیاد) را اندازه‌گیری می‌کند. سوخودلسکی و همکاران (۲۰۰۱) در پژوهش‌های خود ضریب آلفای کرونباخ را برای این مقیاس ۰/۹۳ و ضریب بازآزمایی را ۰/۷۳ گزارش کردند. بشارت و محمدمهر (۲۰۰۹) نیز ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس و برای خرده مقیاس‌های افکار

1. Emotional Expressiveness Questionnaire (EEQ)
2. Anger Rumination Scale (ARS)

متعاقب خشم، افکار تلافی جویانه، خاطره‌های خشم و شناخت علت‌ها به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۸۲، ۰/۷۰ و ۰/۷۸ گزارش کرده اند.

پرسشنامه رفتارهای پرخطر توسط زادمحمدی و همکاران (۲۰۱۲) به منظور تعیین میزان شیوع و شناسایی عوامل محافظ و شیوع رفتارهای پرخطر ساخته شده و دارای ۳۸ گویه است و براساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای به ارزیابی نظر پاسخ‌گویان در رابطه با مصرف مواد مخدر، گرایش به الکل، گرایش به رابطه و رفتار جنسی، خشونت و رانندگی پرخطر می‌پردازد. اعتبار محتوایی پرسشنامه مورد تایید قرار گرفته است و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۷ گزارش شده است. پایایی و اعتبار این پرسشنامه توسط سازندگان آن مورد تایید قرار گرفته است

برای تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده شد. داده‌ها با استفاده از بیست و یکمین ویرایش نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

ابتدا مولفه‌های گرایش به رفتار پرخطر در نمونه مورد نظر مورد بررسی قرار گرفت و انواع گرایش به رفتارهای پرخطر بر حسب درصد در کل نمونه محاسبه شد که نتایج آن در جدول شماره ۱ ارایه شده است.

جدول ۱. توزیع درصد فراوانی مولفه‌های رفتار پرخطر در نمونه پژوهش

درصد کل	مولفه‌های گرایش به رفتار پرخطر
۳۱/۹	گرایش به مواد مخدر
۱۹/۱	گرایش به الکل
۲۱/۸	گرایش به خشونت
۳۲/۶	گرایش به رابطه جنسی
۲۹/۳	گرایش به رابطه با جنس مخالف
۱۳/۸	گرایش به رانندگی خطرناک

جدول شماره ۱ نشان می‌دهد که انواع گرایش به رفتارهای پرخطر در نمونه پژوهش شیوع دارد و گرایش به رابطه جنسی با ۳۲/۶ درصد بالاترین و گرایش به رانندگی خطرناک پایین‌ترین میزان انواع گرایش به رفتارهای پرخطر در نمونه مورد پژوهش را دارند. در ادامه برای بررسی متغیرهای پژوهش از همبستگی پیرسون استفاده شد که نتایج آن را در جدول شماره ۲ مشاهده می‌کنید.

جدول ۲. ماتریس همبستگی و میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	تعداد	M	sd	۱	۲	۳
۱. گرایش به رفتارهای پرخطر	۲۸۲	۱۰۵/۵۵	۱۲/۷۹	۱		
۲. نشخوارخشم	۲۸۲	۴۹/۸۲	۶/۴۰	۰/۳۸ ^{xx}	۱	
۳. ابرازهیجان	۲۸۲	۵۴/۷۸	۶/۰۴	-۰/۳۰ ^{xx}	-۰/۱۳ ^{xx}	۱

**p<۰/۰۱، *p<۰/۰۵

نتایج جدول ۲ ارتباط بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. بر اساس نتایج گرایش به رفتارهای پرخطر با نشخوارخشم ارتباط مثبت و معنادار با ابرازهیجان ارتباط منفی و معناداری دارد. همچنین نتایج نشان می‌دهد نشخوارخشم با ابرازهیجان ارتباط منفی و معناداری دارد. برای استفاده از رگرسیون چندگانه پیش‌فرض‌های مورد نظر بررسیو معلوم شد که توزیع نرمال است ($P>۰/۰۵$). و رابطه‌ی خطی بین متغیرهای مستقل و وابسته با همبستگی پیرسون برقرار است. برای بررسی استقلال خطاها از آزمون دوربین-واتسون استفاده و معلوم شد که نتایج نشان از عدم همبستگی بین خطاها دارد ($D.W=۲/۰۵$)، که دامنه بین ۱/۵ تا ۲/۵ قابل قبول است). برای بررسی همخطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین از عامل تورم واریانس (VIF) و تحمل (Tolerance) استفاده شد که نتایج نشان داد عدم همخطی بین متغیرها برقرار است ($VIF=۱/۰۱$ و $Tolerance=۰/۹۸$)، که دامنه VIF کمتر از ۱۰ و تحمل بالاتر از ۰/۱ قابل قبول است). نتایج تحلیل رگرسیون را در جداول ۴ و ۳ مشاهده می‌کنید.

جدول ۳. خلاصه‌ی تحلیل رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی رفتارپرخطر توسط نشخوارخشم و ابرازهیجان

مدل ۱	SS	df	MS	F	Sig.	R	R ²
رگرسیون	۱۱۴۴/۷۴	۲	۵۵۷۲/۳۷	۳۶/۷۹	۰/۰۰۱	۰/۴۵	۰/۲۱
باقی مانده	۴۱۹۵/۵۵	۲۷۷	۱۵۱/۴۶				
کل	۵۳۰۹۹/۳۰	۲۷۹					

با توجه به نتایج جدول ۳ و مقادیر به دست آمده ($F=۳۶/۷۹$ ، $P<۰/۰۰۱$) می‌توان گفت مدل معنادار است بدین معنا که نشخوارخشم و ابراز هیجان قادر هستند میزان گرایش به رفتارهای پرخطر در افراد را تا ۲۱ درصد پیش‌بینی کنند.

جدول ۴. ضرایب مدل رگرسیون برای پیش‌بینی رفتار پرخطر توسط

نشخوار خشم و ابراز هیجان

Sig.	t	بتا	خطای استاندارد	B	روش همزمان
۰/۰۰۱	۹/۴۴	-	۹/۴۶	۸۹/۴۰	مقدار ثابت
۰/۰۰۱	۶/۴۵	۰/۳۵	۰/۱۲	۰/۷۹	نشخوار خشم
۰/۰۰۱	-۴/۷۲	-۰/۲۵	۰/۱۱	-۰/۵۴	ابراز هیجان

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که از بین متغیرها نشخوار خشم با ضریب بتای ۰/۳۵ توانسته بیشترین نقش را در تبیین واریانس گرایش به رفتارهای پرخطر داشته باشد. ابراز هیجان با ضریب بتای -۰/۲۵ به عنوان متغیر بعدی توانسته در تبیین گرایش به رفتار پرخطر نقش داشته باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر براساس ابرازگری هیجان و نشخوار خشم در دانش‌آموزان متوسطه دوم شهر همدان انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین ابراز هیجان و گرایش به رفتارهای پرخطر رابطه غیر مستقیم و منفی معناداری، و بین نشخوارگری خشم و گرایش به رفتارهای پرخطر رابطه مستقیم و مثبت معناداری وجود دارد و ابراز هیجان به طور منفی و نشخوارخشم به طور مثبت قابلیت پیش‌بینی رفتارهای پرخطر را داشتند. نتایج حاصله، با پژوهش‌های ترگلو و همکاران (۲۰۱۴)، جونز و لجز (۲۰۰۵) و هسلر و فاینسلبرگاتز (۲۰۱۰) همسو است.

در امتداد این یافته‌ها، پژوهش‌های مختلف نشان داده‌اند افرادی که در ابرازگری هیجان‌های خود ناتوان می‌باشند بیشتر مستعد انجام رفتارهای پرخطر می‌باشند (مارینی، ۲۰۱۷). در خصوص تبیین نتایج به دست آمده می‌توان گفت افرادی که توانایی درک و بیان حالت‌های هیجانی خود را ندارند، در مقایسه با افرادی که چنین توانمندی را دارند، در ارتباط با محیط‌های پرتنش و تجارب منفی سازگاری کمتری را نشان می‌دهند و این افراد با انجام رفتارهایی مانند مصرف الکل و مواد مخدر به دنبال راهی برای کاهش پریشانی هیجانی و کسب مجدد آرامش خود است (ولد و همکاران، ۲۰۱۲)، در مقابل ابرازگری هیجان با کارکرد تخلیه هیجانی که دارد منجر می‌شود عواطف و هیجانات به روش مناسبی بیان شود و از ابرازگری آن‌ها در قالب رفتارهای پرخطر جلوگیری کند. به بیان دیگر صحبت کردن با دیگران در مورد هیجانات خود در شرایط و رویدادهای تنش‌زا به شخص این فرصت را می‌دهد تا

اطلاعاتی جهت مقابله با آن رویدادها کسب کند و از این که مورد حمایت اطرافیان قرار می‌گیرد احساس آرامش نماید و از سوی دیگر به واسطه‌ی به کارگیری برون‌ریزی هیجانی می‌تواند هیجان‌های درونی خود از قبیل خشم و ناراحتی را آزاد سازد و در جهت ابرازگری هیجانی بیشتر حرکت کند و از این رو کمتر درگیر رفتارهای پرخطر شود. بنابراین ابراز کلامی هیجان فرآیند مقابله با رفتار و تجارب آسیب‌زا را تسهیل می‌کند و افشای هیجان را خانه‌تکانی شناختی می‌نماید.

تبیین دیگر این است که، از آن‌جا که این افراد (ناتوان در ابراز هیجان) در ابراز هیجان‌ات خود ضعف دارند در تفسیر موقعیت‌های هیجانی و در تفسیر هیجان‌های دیگران نیز مشکل دارند، زیرا احساس‌های دوگانه این افراد ممکن است موجب شود که آن‌ها به ابراز هیجان افراد اعتماد نکنند و یا تعبیر نادرست از آن داشته باشند و در موقعیت‌های متفاوت و چالش‌انگیز با ابراز نامناسب هیجان ممکن است به فرآیندهای غیر منطقی متوسل شوند که این امر ظرفیت ادراکی آن‌ها را کاهش می‌دهد و منجر به ایجاد رفتارهای مخاطره‌جویانه در آنان شود (لاکت، ایننت و نورتون، ۲۰۰۶). همچنین نتایج دیگر این پژوهش بیانگر آن بود که بین نشخوارخشم و رفتارهای پرخطر رابطه مثبت و معناداری وجود داشت و نشخوارخشم بطور مثبت قابلیت پیش‌بینی رفتارهای پرخطر را داشتند. نتایج حاصله، با پژوهش‌های دیفن بچر و همکاران (۲۰۰۳)، آنستیس و همکاران (۲۰۰۹)، بوردرز و همکاران (۲۰۰۷)، نولن هوکسما و هاررل (۲۰۰۲) همخوانی دارد. نتایج این مطالعات بر این مساله تاکید دارند که نشخوارگری و به ویژه نشخوارخشم با رفتارهای پرخطری همچون خشونت و پرخاشگری، مصرف الکل، مواد مخدر و مشکلات جنسی ارتباط دارد.

در خصوص تبیین نتایج به دست آمده می‌توان گفت نشخوارخشم توان مدیریت و مهار خشم را در فرد تحلیل می‌برد و تضعیف می‌کند، که این فرآیند اختلال در مدیریت موقعیت‌های خشم‌انگیز، احتمال بروز رفتارهای خشونت‌آمیز را افزایش می‌دهد، بر این اساس، نشخوارخشم به واسطه تحلیل و تضعیف مدیریت خشم با افزایش احتمال بروز رفتارهای ناسالم (مانند خشونت) مرتبط می‌شود و از این طریق می‌تواند زمینه را برای افزایش رفتارهای پرخطر فراهم سازد. بنابراین نشخوارخشم، عاطفه منفی را به واسطه افزایش تفکر منفی، حل مساله ناکارآمد و تداخل با رفتارهای هدفمند تداوم می‌بخشد و افراد را برای درگیر شدن در رفتارهای آسیب‌زا برای تنظیم عاطفه منفی با انگیزه می‌کند، از این رو رفتارهای مخاطره‌جویانه به عنوان پاسخی به نشخوار یا افکار خشونت‌آمیز رخ می‌دهد، بنابراین نوجوانان در پی نشخوار خشم احتمالاً متوسل به رفتارهای پرخطر به عنوان یک راهبرد مقابله‌ای می‌شوند (گریسو و همکاران، ۲۰۰۰). تبیین دیگر این است که، این افراد راجع به توانایی کنترل و

توانمندی‌های شناختی خود تردید دارند که نتیجه آن افزایش احتمال وقوع نقص در پردازش شناختی آن‌ها می‌شود، در نتیجه افرادی که از راهبرد نشخوارگری استفاده می‌کنند تمایل به خاطر آوردن اطلاعات منفی گذشته و بدینی بیشتر نسبت به آینده را دارا هستند که این امر باعث کاهش سلامت روان و افزایش رفتارهای پرخطر می‌شود.

References

- Ahmadi, J., Hassani, M. (2001). Prevalence of substance use among Iranian high school students. *Addictive Behaviors*, 28, 375-379.
- Anestis, M. D., Anestis, J. C., Selby, E. A., & Joiner, T. E. (2009). Anger rumination across forms of aggression. *Personality and Individual Differences*, 46(2), 192-196.
- Besharat, M. A., Ali bakhshi, S. Z., and Movahedi Nasab, A. (2009). The effect of anger rumination on the relationship between the dimensions of anger and malaise with health and physical illness. *Contemporary Psychology*, 5 (2), 3-14. (Persian).
- Boesky, L. (2007). *When to Worry: How to Tell If Your Teen Needs Help-And What to Do About It*. USE: Amacom.
- Borders, A., Barnwell, S. S., & Earleywine, E. (2007). Alcohol-aggression expectancies and dispositional rumination moderate the effect of alcohol consumption on alcohol-related aggression and hostility. *Aggressive Behavior*, 33(4), 327-338.
- Boyer, T. W. (2006). The development of risk-taking: A multiperspective review. *Dev Rev*, 26, 291-345.
- Center for Disease Control and Prevention (2011). Adolescent and School Health. Retrieved from: www.cdc.gov
- Cooper, L. M., Wood, P. K., Orcutt, H. K., & Albino, A. (2003). Personality and the predisposition to engage in risky or problem behaviors during adolescence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 390-410.
- Deffenbacher, J. L., Deffenbacher, D. M., Lynch, R. S., Richards, T. L. (2003). Anger, aggression, and risky behavior: a comparison of high and low anger drivers. *Behaviour Research and Therapy*, 41, 701-718.
- Del Vecchio T, O'Leary KD. (2004). Effectiveness of anger treatments for specific anger problems: A metaanalytic review. *Clinical psychology review*. 31; 24(1):15-34.
- Doran N, uczak S, Bekman N, Koutsenok I, Brown SA. (2012). Adolescent substance use and aggression a review. *Criminal Justice and Behavior*. Jun 1; 39(6):748-69.
- Grisso, T., Davis, J., Vesselinov, R., Appelbaum, P. S., & Monahan, J. (2000). Violent thoughts and violent behavior following hospitalisation for mental disorder. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 68, 388-398.
- Harris, K., Mullan, D. G., & Boisjoly, J. (2002). Evaluating the role of noting to lose attitudes on risky behavior in adolescence. *Journal of Social Forces*, 80, 1005-1039.
- Hessler, D. M., Fainsilber Katz, L. (2010). Brief report: Associations between emotional competence and adolescent risky behavior. *Journal of Adolescence*, 33, 241-246.
- Johnson, HA, Lejuez, CW. (2005). Personality correlates of caffeine dependence: the role of sensation seeking, impulsivity, and risk taking. *Exp Clin Psychopharmacol*, 13(3). 66- 259.
- King, L.A. & Emmons, R.A. (1990). Conflict over Emotional Expression: Psychological and Physical Correlates. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(5): 864.
- King, L.A. & Emmons, R.A., & Woodley, S. (1992). The structure of inhibition. *Journal of Research in Personality*, 26, 85-102.
- Kring, A. M.; & Smith, d.a.; & Neale, J. M. (1994). Individual differences in dispositional expressiveness: Development validation of emotional expressivity scale. *Journal of Personality and Social Psychology*, 66(5), 934-949.
- Lakon, C.M., Ennett, S.T. & Norton, E.C. (2006). Mechanisms through which drug, sex partner and friendship network characteristics relate to risky needle use among high risk youth and young adults. *Social Science & Medicine*, 63, 2484-2484.
- Liverant, G. I., Kamholz, B. W., Sloan, D. M., & Brown, T. A. (2011). Rumination in clinical depression: A type of emotional suppression? *Cognitive Therapy and Research*, 35, 253-265.
- Lucenko, B. A., Malow, R. M., Sanchez-Martinez, M., Jennings, T. & Dèveux, J. G. (2003). Negative affect and HIV risk in alcohol and other drug (AOD) abusing adolescent offenders. *Journal of Child and Adolescent Substance Abuse*, 13, 1-17

- Marini, C.M., Wadsworth, Sh .M., Christ, Sh .L. & Franks, M.(2017). Emotion expression, avoidance and psychological health during reintegration. *Journal of Social & Personal Relationships*, 34,1, 69-90.
- Martins, s., Storr, C., Alexandre, P., Chilcoat, h. (2008). Adolescent ecstasy and other drug use in the national survey of parents and youth: the role of sensation-seeking, parental monitoring and peers drug use. *Addictive behaviors*, 33(7): 3-919.
- Mohammad Poorasl, A., Vahidi, R. G., Fakhari, A., Rostami, F., & Dastghiri, S. (2007). Substance abuse in Iranian high school students. *Journal of Addictive Behaviors*, 32, 622-627.
- Nolen-Hoeksema, S., Harrell, Z. A. (2002). Rumination, Depression, and Alcohol Use: Tests of Gender Differences. *Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarterly*, 16(4), 391-403.
- Peters, J. R., Geiger, P. J., Smart, L. M., & Baer, R. A. (2014). Shame and borderline personality features: The potential mediating role of anger and anger rumination. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 5, 1-9.
- Picardi, A., Toni, A., & Carropo, E. (2009). Stability of alexithymia and its relationship with the big five factors temperament, character, and attachment style. *Psychotherapy and Psychosomatics Journal Abbreviation: Psychother Psychosom*, 74(5), 371-378.
- Rafieenia, p. Rasoulzadeh Tabatabaee, S. K; and Azad Falah, p. (2006) The Relationship between Expressions and General Health in Students. *Journal of Psychology*, 10 (1), 85-105. (Persian).
- Riddle, K. (2013). Transportation into Vivid Media Violence: A Focus on Attention, Emotions, and Mental Rumination. *Communication Quarterly*, 61(4), 466-462.
- Roberts, J. E., Gilboa, E., & Gotlib, I. H. (1998). Ruminative response style and vulnerability to episodes of dysphoria: gender, neuroticism, and episode duration. *Cognitive Therapy and Research*, 22, 401-423.
- Rusting, C. L., & Nolen-Hoeksema, S. (1998). Regulating responses to anger: Effects of rumination and distraction on angry mood. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 790-803.
- Samani, S., Sohrabi Shegefti, N., Mansori, S. (2011). Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation for Parenting Style and Emotional Disturbances. *Journal of Psychological Models and Methods*, 1(3), 119-133.
- Schalet, A. T. (2011). Beyond abstinence and risk: A new paradigm for adolescent sexual health. *Women's Health*, 21(3): 145-157.
- Smith, J. M. (1998). Written emotional expression: Effects sizes, outcome types, and moderating variables. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 66(1), 175-184.
- Sukhodolsky, D.G., Golub, A., & Cromwell, E.N. (2001). Development and validation of the anger rumination scale. *Personality and Individual Differences*, 31 689-700.
- Trogolo, M.A., Melchior, F., & Medrano, L.A. (2014). The role of difficulties in emotion Regulation on driving behavior. *Journal of Behavior, Health and Social*, 6(1), 107- 117.
- Veld, D.M.J., Walraven, J.M., & Weerth, C.D. (2012). The relation between emotion regulation strategies and physiological stress responses in middle childhood. *Psychoneuroendocrinology*, 37 (8), 1309-1319.
- Watkins, E. (2004). Appraisals and strategies associated with rumination and worry. *Personality and Individual Differences*, 37, 679-694.
- Zadeh Mohammadi, A.; Ahmadi, Z; Heidari, M. (1390). Assessment and evaluation of the psychometric properties of Iranian adolescent risk scale. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 17 (3), 218-225. (Persian).

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 13 (No. 52), pp.7-16, 2019

Prediction of high-risk behaviors based on anger rumination and emotional expressiveness

Maleki, Mostafa

Department of Psychology, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran

Mohagheghi, Hossein

Department of Psychology, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran

Nabibzadeh, Safdar

Department of Psychology, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran

Received: 21.01.2019

Accepted: 11. 03.2019

Emotion regulation plays an important role in responding to possible stresses and crises, especially among adolescents, So, it is important to examine the role of effective factors in the development of emotion regulation. Current study investigated the role of attachment and family functions in prediction of emotion regulation in adolescents. A sample of adolescents between the age of 14 to 17, selected based on multi-level cluster sampling, completed a battery of questionnaires including family function assessment, inventory of parent and peer attachment and children and adolescent's emotion regulation checklist. Data were analyzed using SPSS software. The results of this study showed that the overall function of the family was most important in predicting emotional stability, self-awareness in expressing emotions, emotional expressiveness in suitable situations, emotional flexibility and control and management of emotions. Other family functions' subscales including behavioral and communication control also played an important role in emotional expressiveness in suitable situations. However, attachment to mother showed weak correlations with several subscales of ERC, did not play a significant role to predict emotion regulation strategies in adolescents. Therefore, the healthy family function can play a crucial role in the formation of emotional stress during adolescence, and prevent many challenges during adolescence.

Key words: emotional expressiveness, anger rumination, high-risk behavior

Electronic mail may be sent to: hm293na@gmail.com